

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 833

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 14 octombrie 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 373 din 28 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) și (5) din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 457 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	6–8
Decizia nr. 458 din 11 iulie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	9–12
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
257. — Decizie privind numirea domnului Gheorghe Sârbu în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției pentru Agenda Digitală a României	13
258. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Dantes Nicolae Bratu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați	13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.439. — Ordin al ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenariat pentru modificarea Ordinului ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenariat nr. 1.229/2019 privind aprobarea Schemei de ajutor <i>de minimis</i> prevăzute în cadrul Programului UNCTAD/EMPRETEC — România pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii	14
ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE	
898. — Ordin privind modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 373

din 28 mai 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) și (5) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) și (5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei-Mihai Bejenaru în Dosarul nr. 4.445/2/2016 (2.207/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.906D/2017.

2. La apelul nominal răspund, pentru autorul excepției, doamna avocat Dana Tofan, cu delegație depusă la dosar, pentru partea Societatea Comercială Băneasa Business and Technology Park — S.A. București, doamna avocat Ana Maria Filip, cu delegație depusă la dosar, pentru părțile Societatea Comercială Băneasa Rezidențial — S.R.L. București și Societatea Comercială Băneasa Investments — S.A. București, domnul avocat Stelian Garofil, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cererii depuse la dosar de către autorul excepției, prin care acesta solicită judecarea în lipsă. Totodată, referă asupra memoriului depus la dosar de către avocatul autorului excepției, prin care se solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul doamnei avocat Dana Tofan, care apreciază că excepția întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile Legii nr. 47/1992. În continuare, arată că judecătorul laturii penale a decis, prin sentința de condamnare, disjungerea laturii civile. Aceasta presupune că, prin sentință, au fost pronunțate condamnări cu executare, deși nu a fost stabilit un prejudiciu în dosar. Susține că, în cauza de față, contrar prevederilor art. 26 din Codul de procedură penală, judecătorul a pronunțat disjungerea laturii civile printr-o sentință, iar nu printr-o încheiere. Apreciază că aceasta este o încălcare a legii a cărei verificare nu ține de competența Curții Constituționale. Apreciază însă că această aplicare greșită a legii a fost determinată de modalitatea de reglementare a instituției disjungerii laturii civile, prin textul criticat, text lipsit de claritate și previzibilitate.

5. Învederează că în memoriul depus se regăsește o amplă motivare a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că textul criticat încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, sub aspectul previzibilității și predictibilității, în condițiile în care cei în cauză „au fost luați prin surprindere, neputând ridica nici excepția de neconstituționalitate”. O dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. Apreciază că aspectele subliniate anterior nu sunt respectate de dispozițiile criticate.

6. În ceea ce privește încălcarea prevederilor art. 21 din Constituție, arată că în memoriul depus au fost menționate decizii ale Curții Constituționale care vin în susținerea criticilor din prezenta cauză. Susține că elementul fundamental al dreptului la un proces echitabil este exigența ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate pentru a-și susține poziția asupra problemelor de drept și de fapt și ca niciuna dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă. În acest context, apreciază că în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate nu au fost respectate principiul contradictorialității, principiul egalității de arme și nici dreptul la apărare. În continuare, apreciază că dreptul la apărare este încălcat, părțile neavând posibilitatea de a pune concluzii cu privire la măsurile prin care le sunt vătămăte drepturile. Totodată, apreciază că stabilirea întinderii prejudiciului constituie în cazul unor infracțiuni un criteriu de stabilire a vinovăției, de individualizare a pedepsei. Or, în cauza de față, acest lucru nu s-a putut realiza din moment ce prejudiciul nu s-a stabilit anterior condamnării.

7. În ceea ce privește prevederile art. 124 din Legea fundamentală, apreciază că și acestea sunt încălcate, deoarece a fost afectat caracterul imparțial al justiției. Disjungerea laturii civile nu a fost pusă în dezbaterea părților, fiind decisă exclusiv de judecătorul cauzei, ceea ce presupune lipsa imparțialității obiective. Astfel, se pot identifica împrejurări certe că același judecător, în soluționarea laturii civile, va da naștere unor suspiciuni cu privire la lipsa de imparțialitate. Totodată, au fost încălcate și prevederile art. 127 din Constituție referitor la publicitatea ședințelor de judecată.

8. Apreciază că dispozițiile alin. (5) al art. 26 din Codul de procedură penală încalcă și prevederile art. 129 din Constituție referitoare la căile de atac. Astfel, având în vedere că dispozițiile criticate prevăd că încheierea de disjungere este definitivă, este evident că nu a existat posibilitatea exercitării vreunei căi de atac împotriva soluției de disjungere pronunțate în cauza de față. Legiuitorul nu poate suprima dreptul substanțial al unei părți interesate de a exercita căile de atac și nici nu poate restrânge exercițiul acestui drept decât în condițiile restrictive stabilite prin art. 53 din Constituție. Astfel, legiuitorul nu prevede garanții

efective pentru părțile afectate de măsura disjungerii laturii civile și nici nu justifică suprimarea dreptului persoanelor interesate de a folosi o cale de atac împotriva hotărârii, a dreptului la apărare, a dreptului de a fi judecat de o instanță imparțială și a publicității procesului. În concluzie, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

9. Având cuvântul, doamna avocat Ana Maria Filip solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, depunând note scrise în acest sens. Susține că prin modul de reglementare a dispozițiilor criticate sunt încălcate garanțiile prevăzute de Constituție cu privire la dreptul la un proces echitabil, accesul liber la justiție și exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești. Pe de-o parte, dispozițiile art. 26 alin. (2) din Codul de procedură penală prevăd că disjungerea se poate dispune inclusiv, din oficiu, de către instanță, fapt ce poate crea ideea că judecătorul poate pronunța această soluție fără a o pune în discuția părților, iar, pe de altă parte, dispozițiile art. 26 alin. (5) din același act normativ prevăd că încheierea de disjungere este definitivă. Astfel, având în vedere că, pe de-o parte, se încalcă dreptul părților de a pune concluzii cu privire la măsura disjungerii, iar, pe de altă parte, se încalcă dreptul de a exercita o cale de atac, se ajunge la încălcarea prevederilor constituționale invocate de autorul excepției de neconstituționalitate.

10. Având cuvântul, domnul avocat Stelian Garofil reiterează cele susținute anterior. Precizează că prin modul de reglementare a dispoziției criticate este exclusă orice critică referitoare la o posibilă aplicare greșită a textului de lege. Mențiunea că hotărârea prin care s-a dispus disjungerea laturii civile nu este supusă niciunei căi de atac nu permite atacarea acesteia nici măcar în calea de atac ordinară promovată în cadrul laturii penale. Apreciază că nu există nicio justificare pentru a înlătura dreptul părții de a contesta o hotărâre judecătorească ce îi vatamă drepturile.

11. Reprezentantul Ministerului Public învederează că în fața instanței de contencios constituțional au fost invocate prevederi constituționale diferite față de cele invocate inițial. Arată că autorul excepției, în notele scrise, a invocat doar prevederile art. 21, art. 24 și art. 129 din Constituție. Apreciază că legiuitorul a avut în vedere buna administrare a justiției, precum și asigurarea unei celerități a procesului penal și a laturii civile. În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 129 din Constituție, susține că instanța de contencios constituțional a statuat că stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului sunt atributul exclusiv al legiuitorului. Judecarea separată a laturii civile este justificată de buna administrare a justiției și este conformă exigențelor constituționale.

12. În continuare, apreciază că nicio prevedere constituțională nu reglementează exercitarea căilor de atac în orice cauză. Legiuitorul este unica autoritate competentă să stabilească căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești și modul de exercitare a acestora. De asemenea, legiuitorul este cel care stabilește categoria hotărârilor judecătorești care pot fi supuse căilor de atac.

13. Susține că dispozițiile criticate nu conțin norme care să îngreudească dreptul la apărare, părțile interesate putându-se prevala de toate garanțiile constituționale. Arată că, în practică, disjungerea presupune constituirea unui nou dosar în cadrul

căreia se judecă separat acțiunea civilă. Or, inclusiv în acest dosar, părțile se bucură de toate garanțiile prevăzute de Codul de procedură penală aplicabile și atunci când acțiunea civilă se soluționează fără a fi disjunsă. Solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

14. Având cuvântul în replică, doamna avocat Dana Tofan arată că autorul excepției a invocat prevederile art. 1 alin. (5), art. 21, art. 24, art. 124 și art. 127 din Constituție inclusiv în cererea inițială.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

15. Prin Încheierea din 31 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.445/2/2016 (2.207/2016), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) și (5) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Andrei-Mihai Bejenaru cu ocazia soluționării laturii civile disjuncte dintr-un dosar penal.

16. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 și art. 24, deoarece nu prevăd posibilitatea de a formula contestație împotriva luării măsurii disjungerii din oficiu dispuse de către instanța judecătorească. Apreciază că dispozițiile art. 21 din Constituție nu disting, astfel că accesul liber la justiție nu se referă exclusiv la acțiunea introductivă la prima instanță judecătorească, ci la sesizarea oricăror altor instanțe care, potrivit legii, au competența de a soluționa fazele ulterioare ale procesului, așadar, la exercitarea căilor de atac, deoarece apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor presupune, în mod logic, și posibilitatea acționării împotriva hotărârilor judecătorești considerate ca fiind nelegale.

17. Apreciază că excluderea de la controlul judecătoresc a încheierii prin care instanța judecătorească dispune cu privire la disjungerea acțiunii civile în procesul penal determină o încălcare a accesului liber la justiție, întrucât, pe de o parte, persoanele interesate sunt private de o garanție procedurală efectivă pentru apărarea dreptului lor, iar, pe de altă parte, se aduce atingere substanței dreptului statuat prin dispozițiile art. 21 alin. (1) din Legea fundamentală.

18. În continuare, susține că prevederile art. 129 din Constituție consacră dreptul subiectiv al oricărei părți a unui proces, indiferent de obiectul acestuia, de a folosi căile de atac „în condițiile legii”, această din urmă sintagmă neavând semnificația că „legea” poate înlătura ori restrânge exercițiul unor drepturi și al unor libertăți fundamentale. Împiedicarea persoanei interesate de a exercita o cale de atac împotriva legalității și temeiniciei încheierii instanței judecătorești de luare a măsurii disjungerii acțiunii civile încalcă dreptul la acces liber la justiție.

19. **Curtea de Apel București — Secția I penală** nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate.

20. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

21. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate nu aduc atingere principiului constituțional care consacră accesul liber la justiție. Stabilirea competenței instanțelor judecătorești și instituirea regulilor de desfășurare a procesului, deci și reglementarea căilor de atac, constituie atributul exclusiv al legiuitorului. Astfel, atât art. 129, cât și art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând a fi prevăzute „numai prin lege”. Dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere accesului liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil. Susține că nicio prevedere a Legii fundamentale nu reglementează dreptul la exercitarea căilor de atac în orice cauză. Astfel, legiuitorul este unica autoritate competentă să reglementeze căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești în cadrul procedurii de judecată, precum și modul de exercitare a acestora. În virtutea acestei competențe, legiuitorul stabilește hotărârile judecătorești împotriva cărora pot fi exercitate căile de atac.

22. De asemenea, susține că prevederile legale criticate nu aduc atingere nici principiului constituțional potrivit căruia dreptul la apărare este garantat. Textul legal criticat nu conține norme care prin natura lor îngrădesc autorului excepției de neconstituționalitate posibilitatea de a se apăra, prevalându-se de toate garanțiile dreptului la apărare în cadrul unui proces echitabil. Judecarea separată a acțiunii penale în situația circumscrisă textului legal criticat este justificată de rațiuni ce țin de buna administrare a actului de justiție și constituie aspecte ale procedurii de judecată, pe care legiuitorul este liber să le reglementeze în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 26 alin. (2) și (5) din Codul de procedură penală, cu următorul conținut: „(2) *Disjungerea se dispune de către instanță din oficiu ori la cererea procurorului sau a părților. [...]*

(5) *Încheierea prin care se disjunge acțiunea civilă este definitivă.*”

26. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 129 referitor la folosirea căilor de atac.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea observă că autorul excepției susține că „disjungerea laturii civile a procesului penal nu a fost pusă în discuția părților, fiind dispusă de instanță din oficiu”, fără a prezenta alte elemente care să susțină eventuala neconstituționalitate reclamată. Or, potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sesizările adresate Curții Constituționale trebuie motivate și, prin urmare, Curtea nu se poate substitui autorului excepției în ceea ce privește formularea unor motive de neconstituționalitate. Acest fapt ar avea semnificația exercitării unui control de constituționalitate din oficiu, ceea ce este inadmisibil în raport cu dispozițiile art. 146 din Constituție. În același sens a statuat Curtea și prin Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, prilej cu care a stabilit că „simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 precizează că «sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți»”.

28. În consecință, Curtea urmează să respingă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) din Codul de procedură penală ca inadmisibilă.

29. În continuare, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (5) din Codul de procedură penală, Curtea reține că dispozițiile art. 26 din Codul de procedură penală reglementează instituția disjungerii acțiunii civile. Din economia alin. (1) al acestui articol rezultă că disjungerea acțiunii civile este posibilă doar în condițiile în care soluționarea acesteia determină depășirea termenului rezonabil de soluționare a acțiunii penale. Potrivit doctrinei, „disjungerea acțiunii civile pentru motivul că soluționarea ei ducea la depășirea duratei rezonabile de soluționare a laturii penale era deja o practică constantă a instanțelor, al cărei caracter just a dus la transpunerea ei legislativă”.

30. De asemenea, pronunțându-se asupra constituționalității dispozițiilor art. 347 din Codul de procedură penală din 1968, Curtea a reținut că judecarea separată a acțiunii penale în situația circumscrisă textului legal criticat este justificată de rațiuni ce țin de buna administrare a actului de justiție și constituie aspecte ale procedurii de judecată, pe care legiuitorul este liber să le reglementeze în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție (Decizia nr. 332 din 18 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 7 aprilie 2008).

31. Totodată, Curtea reține că, în jurisprudența sa, pronunțându-se asupra unor dispoziții referitoare la caracterul definitiv al unor hotărâri pronunțate de instanța penală în cursul procesului penal [de exemplu, art. 250 alin. (4) și art. 318 alin. (16) teza întâi din Codul de procedură penală], a constatat că Legea fundamentală nu cuprinde prevederi care să instituie

căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, stabilind în art. 129 că acestea se exercită „în condițiile legii”. Împrejurarea că împotriva unor încheieri ale instanței nu se poate promova nicio cale de atac nu este de natură să înfrângă dispozițiile constituționale referitoare la accesul liber la justiție, deoarece legiuitorul, în virtutea prerogativelor conferite de art. 126 alin. (2) din Constituție, poate stabili reguli de procedură diferite, adecvate fiecărei situații juridice, iar, pe de altă parte, prevederile constituționale nu garantează folosirea tuturor căilor de atac.

32. Curtea a reținut că stabilirea unor reguli speciale de procedură în anumite cazuri este realizată de legiuitor în exercitarea competenței sale constituționale, iar legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, precum și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege. Astfel, atât art. 129, cât și art. 126 alin. (2) din Constituție fac referire la „condițiile legii” atunci când reglementează exercitarea căilor de atac, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată urmând a fi prevăzute „numai prin lege” (a se vedea Decizia nr. 48 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 24 aprilie 2019; Decizia nr. 448 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 18 august 2016; Decizia nr. 511 din 17 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 6 noiembrie 2018).

33. În acest context, Curtea reține că dispozițiile art. 26 alin. (5) din Codul de procedură penală nu aduc atingere prevederilor constituționale ale art. 21 și art. 129, întrucât nu înlătură posibilitatea de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil.

34. Astfel, disjungerea acțiunii civile se dispune de către instanța care judecă procesul penal la cererea procurorului, a

părților sau din oficiu. Mai mult, soluționarea acțiunii civile disjuncte își menține caracterul accesoriu celei penale, rămânând în competența instanței penale. În doctrină, s-a precizat că instanța este obligată, în continuare, să observe limitele reale și personale ale acțiunii penale, chiar dacă soluționarea acesteia din urmă nu îi mai revine. Totodată, potrivit art. 26 alin. (3) din Codul de procedură penală, probele administrate până la disjungere vor fi folosite la soluționarea acțiunii civile disjuncte. De asemenea, potrivit doctrinei, soluțiile pronunțate în acțiunea penală (care, prin premisa pe care s-a întemeiat disjungerea, se va fi soluționat înaintea celei civile) determină și modul de soluționare a acțiunii civile disjuncte, dispozițiile art. 25 din Codul de procedură penală fiind deplin aplicabile și acesteia.

35. Curtea constată că soluția pronunțată de instanță se referă la un incident procedural — disjungerea laturii civile, fără a exista o judecată relativă la infracțiunea care a format obiectul cercetării sau urmăririi penale. În aceste condiții, procedurii reglementate la art. 26 din Codul de procedură penală nu îi este aplicabil principiul dublului grad de jurisdicție în materie penală, reglementat la art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform căruia „orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară”. Prin urmare, legiuitorul poate să hotărască reglementarea căilor de atac în cazul hotărârii prin care se soluționează cererea de disjungere a acțiunii civile potrivit politicii sale penale, aplicând dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție, conform cărora „competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”.

36. Pentru aceste motive, Curtea urmează să respingă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (5) din Codul de procedură penală.

37. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Andrei-Mihai Bejenaru în Dosarul nr. 4.445/2016 (2.207/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că dispozițiile art. 26 alin. (5) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 26 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 457

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Societatea T.A.G.C.M. Dunărea — S.A. din Galați în Dosarul nr. 4.940/3/2016/a1 (număr vechi 1.342/2017) al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.601D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției, instituirea taxelor judiciare de timbru în legătură cu procedurile judiciare fiind de competența exclusivă a legiuitorului. Se arată că pretinsa neconstituționalitate invocată de autor rezultă din compararea dispozițiilor art. 42 alin. (1) lit. d) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 cu cele ale alin. (6) al aceluiași articol, care presupune o acțiune insuficient timbrată. Or, potrivit jurisprudenței Curții, examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu prevederile Constituției, și nu compararea mai multor texte de lege între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții sau principii constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 octombrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.940/3/2016/a1 (număr vechi 1.342/2017), **Curtea de Apel București — Secția a VI-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția a fost ridicată de Societatea T.A.G.C.M. Dunărea — S.A. din Galați, în calea de atac a apelului formulat într-o cauză având ca obiect o cerere de restituire a taxei judiciare de timbru.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât creează un tratament

discriminatoriu, pe de o parte, între justițiabilii care nu au achitat deloc taxa de timbru și justițiabilii care au achitat parțial taxa de timbru, iar, pe de altă parte, între justițiabilii care au achitat parțial taxa de timbru, dar în proporție diferită.

6. Se apreciază că, pornind de la concepția legiuitorului, în sensul că actul de justiție reprezintă, în esență, un serviciu de interes public ce trebuie susținut prin plata taxelor judiciare de timbru, apare ca fiind discriminatorie situația restituirii taxei de timbru în cazul cererilor anulate în condițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă față de situația nerestituirii taxelor judiciare de timbru achitate parțial în cereri de chemare în judecată anulate în baza aceleiași dispoziții legale.

7. Autoarea consideră că se ajunge în situația de a-l sancționa suplimentar pe cel care a achitat parțial o taxă de timbru, față de reclamantul care nu achită deloc taxa pusă în vedere, respectiv față de reclamantul care o achită integral și recuperează, prin restituire, jumătate din cuantumul acesteia, așa cum prevăd textele criticate.

8. Se afirmă că, reglementând de această manieră posibilitatea restituirii a jumătate din taxa achitată doar în situația timbrării corecte a cererilor anulate în condițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă, se ajunge la crearea, în mod evident, a unei situații mult mai grele pentru justițiabilul care taxează „serviciul public” accesat față de cel care a taxat corect, dar mai ales față de cel care nu taxează în niciun fel, beneficiind astfel de un serviciu gratuit.

9. Se susține că norma contestată este de natură să conducă la o plată arbitrară, raportat la următorul raționament: fiecare justițiabil căruia i s-a respins acțiunea ca insuficient timbrată va fi plătit o anumită sumă de bani ce nu are un cuantum fix și nici nu constituie o cotă procentuală din taxa datorată, ci este o sumă aleatorie, așa cum a înțeles fiecare justițiabil să achite, aspect ce creează o situație inechitabilă între justițiabili. Caracterul inechitabil este și mai pronunțat dacă se au în vedere justițiabilii cărora le-a fost anulată cererea de chemare în judecată în baza aceluiași temei legal, dar care nu au achitat deloc taxa judiciară de timbru și care astfel nu sunt și nici nu vor putea fi obligați la plata taxei judiciare de timbru.

10. În final, raportat la cele menționate, se conchide că dispozițiile legale criticate stabilesc un tratament discriminatoriu între persoane aflate în situații identice [formularea unor cereri de chemare în judecată anulate în condițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă], în măsura în care restituirea taxei judiciare de timbru se face numai în cazul cererilor de chemare în judecată corect timbrate.

11. **Curtea de Apel București — Secția a VI-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată nu este întemeiată, având în vedere că prevederile criticate nu contravin principiului egalității cetățenilor în fața legii și nici art. 53 din Constituție. În acest sens menționează jurisprudența Curții Constituționale în materia taxelor judiciare de timbru, respectiv Decizia nr. 432 din 13 septembrie 2005.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins: „(1) *Sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se restituie, după caz, integral, parțial sau proporțional, la cererea petiționarului, în următoarele situații: [...]*

d) când acțiunea corect timbrată a fost anulată în condițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă sau când reclamantul a renunțat la judecată până la comunicarea cererii de chemare în judecată către părât; [...]

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d), e) și i) se restituie jumătate din taxa plătită, iar în cazul prevăzut la alin. (1) lit. f) taxa se restituie proporțional cu admiterea contestației. În cazul prevăzut la alin. (1) lit. h) se restituie jumătate din taxa plătită, indiferent de modalitatea în care a fost soluționat procesul, după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.”

16. În opinia autoarei excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind statul român, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 124 alin. (2) prin care se arată că justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 45 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, sumele achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se restituie, după caz, integral, parțial sau proporțional, la cererea petiționarului, în anumite situații.

18. Totodată, Curtea observă că art. 45 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, supus controlului de constituționalitate, face trimitere la dispozițiile art. 200 alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit cărora „*Când cererea nu îndeplinește cerințele prevăzute la art. 194—197, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu mențiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea anulării cererii. Se exceptează de la această sancțiune obligația de a se desemna un reprezentant comun, caz în care sunt aplicabile dispozițiile art. 202 alin. (3).”*

19. Relativ la art. 200 alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă, cu denumirea marginală *Verificarea cererii și regularizarea acesteia*, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că prin aceste dispoziții legale legiuitorul a dorit instituirea unei discipline procesuale tocmai pentru a garanta respectarea

principiului accesului liber la justiție, dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare. În privința cererii de chemare în judecată, prin Decizia nr. 66 din 11 februarie 2014, Curtea a statuat că procedura regularizării cererii de chemare în judecată este justificată prin prisma finalității legitime urmărite de către legiuitor, și anume fixarea corectă a cadrului procesual, în vederea evitării acordării de noi termene de judecată pentru complinirea lipsurilor, ceea ce conduce atât la asigurarea dreptului de apărare al părâtului, aflat în deplină cunoștință de cauză cu privire la obiectul cererii, motivele invocate și probele solicitate, precum și la asigurarea celerității procesului, permițând astfel o bună desfășurare a judecării într-un termen optim și previzibil, în sensul art. 6 din Codul de procedură civilă, element component al termenului rezonabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție. Curtea a mai reținut că instanțele de judecată sunt singurele competente să aprecieze, în concret, în ce măsură anumite lipsuri ale cererii de chemare în judecată au o suficientă gravitate pentru a justifica anularea cererii în procedura regularizării. În acest sens a se vedea Decizia nr. 583 din 29 septembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 857 din 18 noiembrie 2015. De asemenea, Curtea a statuat că anularea cererii de chemare în judecată reprezintă un act de dispoziție al instanței, în respectarea principiului legalității consacrat de art. 7 alin. (2) din Codul de procedură civilă potrivit căruia „*Judecătorul are îndatorirea de a asigura respectarea dispozițiilor legii privind realizarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părților din proces*” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 306 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 26 iulie 2016, paragraful 19, și Decizia nr. 193 din 3 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din data de 22 august 2018, paragraful 26).

20. Referitor la materia restituirii taxelor judiciare de timbru, prin Decizia nr. 283 din 10 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 548 din 20 iulie 2016, paragraful 15, Curtea a reținut că o reglementare similară dispozițiilor legale criticate se regăsea în cuprinsul art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, care cuprindea dispoziții referitoare la restituirea sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru. Asupra acestor prevederi de lege, Curtea s-a mai pronunțat, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 432 din 13 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 884 din 3 octombrie 2005, prin care a fost respinsă excepția de neconstituționalitate și s-a reținut că „textul art. 23 alin. (1) și (2) din Legea nr. 146/1997 cuprinde prevederi referitoare la restituirea sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru, evitându-se astfel o îmbogățire fără justă cauză a statului, și acoperă o paletă largă de situații în care se restituie, în totalitate sau în parte, taxele judiciare de timbru”. De asemenea, Curtea a constatat că, „potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, procedura de judecată este prevăzută de lege, astfel încât stabilirea cazurilor în care se restituie taxele judiciare de timbru este de competența legiuitorului”.

21. Totodată, în jurisprudența sa în materie, Curtea a reținut că, în momentul în care justiția a fost investită cu judecarea unei cauze, mecanismul pe care îl presupun declanșarea și desfășurarea unui proces a fost deja pus în mișcare, ceea ce implică o serie de cheltuieli, uneori foarte costisitoare, astfel încât, având în vedere tocmai caracterul de serviciu public al justiției, aceasta nu poate fi investită în mod gratuit. În acest sens a se vedea Decizia nr. 432 din 13 septembrie 2005, precitată.

22. Prin Decizia nr. 264 din 10 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 508 din 6 iulie 2016, paragraful 20, Curtea a statuat că judecătorul urmează să aprecieze care este cuantumul sumei care va fi reținută, corespunzător, în funcție de specificitatea cauzei și a activităților desfășurate până la momentul la care acesta constată că devine aplicabil vreunul dintre cazurile de restituire, integrală sau parțială, a sumei plătite de reclamant cu titlu de taxă judiciară de timbru. Totodată, Curtea a reiterat cele statuate în jurisprudența sa, în sensul că accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești, legiuitorul având deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului (Decizia nr. 109 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 5 aprilie 2011, Decizia nr. 1.072 din 16 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 7 octombrie 2010, Decizia nr. 494 din 6 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 19 mai 2008, sau Decizia nr. 845 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 18 ianuarie 2007). De asemenea, Curtea a reținut că, atunci când timbrarea acțiunii este o cerință imperativă a legii, judecătorul nu poate soluționa o cerere fără a constata în prealabil valabilitatea efectuării plății taxei de timbru aferente valorii obiectului cererii de chemare în judecată (Decizia nr. 144 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 205 din 10 aprilie 2013).

23. În continuare, sintetizând criticile formulate, Curtea reține că neconstituționalitatea dispozițiilor art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 a fost dedusă dintr-un pretins tratament discriminatoriu instituit, pe de o parte, între justițiabilii care nu au achitat deloc taxa de timbru și justițiabilii care au achitat parțial taxa de timbru, iar, pe de altă parte, între justițiabilii care au achitat parțial taxa de timbru, dar în proporție diferită.

24. Cu privire la principiul egalității, Curtea a statuat, în mod constant, că acest principiu constituțional presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Or, justițiabilii care au achitat taxa judiciară de timbru integral nu se află în aceeași situație juridică cu justițiabilii care nu au plătit taxa judiciară de timbru sau au plătit-o parțial, așa încât tratamentul juridic este diferit. Textul de lege criticat prevede situația în care acțiunea a fost corect timbrată.

25. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate nu contravin principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție.

26. În final, Curtea nu poate reține nici susținerea potrivit căreia justițiabilul care nu plătește nicio taxă judiciară de timbru beneficiază de un serviciu gratuit, având în vedere faptul că taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat, legiuitorul optând pentru plata anterioară prestării serviciului public al justiției indiferent de faza procesuală a litigiului.

27. Sub aspectul invocării art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea observă că lipsește explicitarea pretensei relații de contrarietate a dispozițiilor legale criticate față de acestea. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile în care art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 prevede că „*Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți*” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 627 din 29 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 23 iulie 2008, Decizia nr. 464 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 11 noiembrie 2014, și Decizia nr. 173 din 21 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 551 din 12 iulie 2017).

28. Referitor la prevederile art. 53 din Legea fundamentală, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți și, prin urmare, nu este aplicabilă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea T.A.G.C.M. Dunărea — S.A. din Galați în Dosarul nr. 4.940/3/2016/a1 (număr vechi 1.342/2017) al Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă și constată că dispozițiile art. 45 alin. (1) lit. d) teza întâi și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VI-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 458

din 11 iulie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2)
din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de PFA Man I. Ioan — consilier juridic în Dosarul nr. 13.377/211/2014* al Tribunalului Cluj — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.616D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Baroul Cluj a depus la dosarul cauzei note scrise, prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

4. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 2.912D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Ministerul Afacerilor Interne în Dosarul nr. 494/95/2013* al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

5. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

6. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 2.912D/2017 la Dosarul nr. 2.616D/2017, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv Decizia nr. 714 din 20 noiembrie 2018 și Decizia nr. 267 din 7 mai 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 21 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 13.377/211/2014*, **Tribunalul Cluj — Secția civilă**

a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Excepția a fost ridicată de apelantul PFA Man I. Ioan — consilier juridic într-o cauză având ca obiect obligația de a face.

9. Prin Încheierea din 31 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 494/95/2013*, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.** Excepția a fost ridicată de Ministerul Afacerilor Interne în calea de atac a recursului formulat împotriva Deciziei nr. 1.885 din 20 mai 2015 a Curții de Apel Craiova — Secția de contencios administrativ și fiscal, într-o cauză în care s-a admis excepția de nelegalitate a Ordinului ministrului afacerilor interne nr. 400/2004.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, în Dosarul nr. 2.616D/2017, autorul acesteia arată, în esență, că art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 instituie o nouă regulă potrivit căreia se conferă instanței investite cu soluționarea fondului litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate competența să se pronunțe asupra excepției. Ca atare, se apreciază că din acest „transfer” al competenței de la instanțele de contencios administrativ la orice instanțe judecătorești rezultă că soluționarea excepției de nelegalitate nu mai rămâne un atribut exclusiv al instanței de contencios administrativ și, prin urmare, aceasta poate fi invocată și soluționată și de către alte instanțe decât cele specializate de contencios administrativ.

11. Se arată că prevederile constituționale ale art. 126 alin. (6) garantează controlul judecătoresc al actelor administrative emise sau adoptate, după caz, de autoritățile publice, pe calea contenciosului administrativ, cu excepția celor care privesc raporturile cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament cu caracter militar. Din legislația existentă rezultă că, până la înființarea tribunalelor specializate, pentru soluționarea litigiilor de contencios administrativ derivate din acte administrative, la nivelul tribunalelor vor funcționa secții sau complete specializate de contencios administrativ, potrivit competenței acestora stabilită prin art. 10 din Legea nr. 554/2004. Ca atare, se poate concluziona faptul că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, în urma modificărilor aduse prin Legea nr. 76/2012, ies de sub „cupola neconstituționalității” doar în ipoteza în care excepția de nelegalitate este invocată în fața unei instanțe de contencios administrativ care soluționează fondul litigiului dedus judecății și care va soluționa și excepția de nelegalitate. Prin urmare, dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 vin în contradicție cu dispozițiile art. 126 alin. (6) din Constituție.

12. În Dosarul nr. 2.912D/2017, autorul excepției arată, în esență, că legiuitorul a prevăzut în textul criticat că instanța

competență se pronunță asupra excepției de nelegalitate, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză, fără a preciza însă condițiile în care aceasta poate distinge între cele două variante. În opinia autorului excepției, judecătorul este obligat să stabilească, prin hotărârile pronunțate, și în afara cadrului legal, regulile necesare pentru a se pronunța asupra excepției de nelegalitate cu care a fost investit, contrar art. 1 alin. (4) din Constituție.

13. Se susține că părțile nu cunosc modalitatea în care pot ataca hotărârea cu recurs, ceea ce face ca accesul lor la justiție pentru exercitarea căii de atac prevăzute de lege să fie limitat. Mai mult, în condițiile în care excepția de nelegalitate este invocată într-o cale de atac și este soluționată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, art. 129 din Constituție este golit de conținut.

14. Se apreciază că modalitatea ambiguă de redactare a art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 creează o situație de inegalitate juridică, de discriminare evidentă, în cadrul aceleiași categorii de justițiabili, de natură să determine o judecată inechitabilă.

15. În final, autorul excepției consideră că, față de aspectele de fapt și de drept expuse, se poate constata că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 încalcă și prevederile constituționale ale art. 53 alin. (2) teza finală, potrivit cărora „măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.

16. **Tribunalul Cluj — Secția civilă** apreciază că se impune respingerea excepției de neconstituționalitate, deoarece textul de lege criticat a fost reglementat în scopul asigurării judecării într-un termen rezonabil, instanța sesizată cu soluționarea litigiului, chiar în situația în care aceasta este o instanță nespecializată, indiferent de gradul acesteia, fiind în măsură a analiza legalitatea pe cale incidentală a actului administrativ atacat.

17. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că textul criticat este constituțional, întrucât excepția de nelegalitate reprezintă un incident procedural și urmează regulile aplicabile fondului cauzei în care a fost invocată. Modificările aduse art. 4 din Legea nr. 554/2004, prin Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, întăresc caracterul incidental al excepției de nelegalitate, în sensul că este un mijloc procesual de apărare dat în competența instanței în fața căreia se invocă, indiferent de natura juridică a litigiului.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Avocatul Poporului**, în Dosarul nr. 2.912D/2017, precizează că își menține punctul de vedere anterior exprimat în dosare având obiect identic, în sensul constituționalității dispozițiilor legale criticate, întrucât, așa cum s-a reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul de acces la justiție nu este un drept absolut și poate suferi anumite restrângeri și limitări, iar dispozițiile de lege criticate urmăresc un scop legitim, respectiv asigurarea securității raporturilor juridice și evitarea unor eventuale probleme de jurisprudență neunitară în cadrul excepțiilor de nelegalitate, dar și respectarea competenței instanțelor specializate în acest sens, respectiv cele de contencios administrativ.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „*Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.*”

23. Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 21 alin. (1) referitor la accesul liber la justiție, art. 53 alin. (2) teza finală privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 129 privind folosirea căilor de atac și ale art. 126 alin. (6) referitor la instanțele judecătorești.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici, în esență, similare, excepțiile de neconstituționalitate fiind respinse. În acest sens sunt Decizia nr. 714 din 20 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 28 februarie 2019, Decizia nr. 111 din 8 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 564 din 5 iulie 2018, și Decizia nr. 267 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 538 din 21 iulie 2014.

25. Astfel, cu privire la critica de neconstituționalitate formulată în Dosarul nr. 2.616D/2017, potrivit căreia acordarea competenței în verificarea legalității actelor administrative tuturor instanțelor judecătorești contravine art. 126 alin. (6) din Constituție, prin Decizia nr. 267 din 7 mai 2014, precitată, Curtea a statuat că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 nu contravin textului constituțional invocat, al cărui rol esențial este de garantare a controlului judecătorec asupra actelor administrative ale autorităților publice, indiferent de modalitatea în care acesta se exercită (pe cale principală sau incidentală) și indiferent de instanța judecătorească (specializată în contencios administrativ sau de drept comun) competentă. Normele fundamentale de referință nu impun competența exclusivă a instanțelor de contencios administrativ în soluționarea excepției de nelegalitate, de vreme ce constituantul, în cuprinsul ultimei teze a alin. (6), a rezervat această exclusivitate de competență doar în privința cererilor persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din acestea declarate neconstituționale. Este

singura materie asupra căreia constituentul a precizat distinct căreia instanțe judecătorești îi revine competența de soluționare, iar acest tratament diferit se justifică prin natura specială a acestor cereri. Dacă constituentul ar fi dorit ca același tratament juridic să fie aplicat și în cazul controlului legalității actelor administrative, ar fi precizat expres acest lucru în teza întâi a art. 126 alin. (6). Întrucât normele fundamentale sunt de strictă interpretare, rezultă, *per a contrario* că este suficient ca acest tip de control să fie supus autorității judecătorești pentru a fi îndeplinită cerința unui „control judecătoresc” menționat de Constituție, determinarea instanței competente fiind de resortul legii infraconstituționale. În acest sens, Curtea a observat prevederile alin. (2) al aceluiași articol 126, potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Concluzionând, Curtea a constatat că noțiunea de „contencios administrativ” nu o implică în mod necesar și pe cea de „instanță de contencios administrativ”. Potrivit art. 126 alin. (6) din Constituție, elementele definitorii ale noțiunii de „contencios administrativ” sunt reprezentate de natura actului juridic ce stă la baza litigiului, fiind necesar ca acesta să emane de la o autoritate publică, precum și de la calitatea de autoritate publică a uneia dintre părțile litigiului. Prin coroborarea cu alin. (2) al art. 126, rezultă că organul de jurisdicție competent a soluționa litigiul, deci a exercita controlul de legalitate, este cel stabilit potrivit legii.

26. Controlul judecătoresc garantat de art. 126 alin. (6) din Constituție reprezintă, totodată, o garanție suplimentară a dreptului unei persoane vătămate printr-un act al autorității publice, consacrat de art. 52 din Legea fundamentală, și o garanție a dreptului de acces liber la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, circumstanțiat însă litigiilor administrative. Așa fiind, rațiunea constituentului nu se îndreaptă cu evidență spre stabilirea unei anume instanțe judecătorești — specializate în contencios administrativ — care să realizeze controlul judecătoresc, ci ideea centrală a textului constă tocmai în instituirea unei garanții distincte, suplimentare în ceea ce privește posibilitatea cenzurării de către autoritatea judecătorească a actelor administrative ale autorităților publice, ca expresie a prevederilor art. 52 din Constituție, fără a avea relevanță dacă instanța judecătorească ce exercită respectivul control de legalitate are sau nu specializare exclusiv în contencios administrativ. Esențială, așadar, este sporirea garanțiilor controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice.

27. Controlul de legalitate poate fi exercitat fie pe calea acțiunii directe, fie pe calea incidentală a excepției de nelegalitate. Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt stabilite, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, prin lege, ceea ce înseamnă că normele de procedură nu sunt de nivelul Legii fundamentale, ci al actelor normative subsecvente, infraconstituționale. Materia contenciosului administrativ este reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. k) din Constituție, prin lege organică, astfel că stabilirea competenței materiale de judecată este rezultatul voinței legiuitorului în acest sens. Or, în cazul de față, legea organică — Legea nr. 554/2004 — a fost modificată tot prin voința legiuitorului, fiind stabilită o regulă diferită în ceea ce privește competența materială de soluționare a excepției de nelegalitate. Intervenția legiuitorului nu contravine însă normelor fundamentale, din moment ce exercitarea controlului judecătoresc asupra actelor administrative ale autorităților publice se realizează în

continuare, sub garanția prevederilor art. 52 și ale art. 126 alin. (6) din Constituție, de către o instanță judecătorească.

28. Nu în ultimul rând, Curtea a observat că prin conferirea plenitudinii de jurisdicție asupra excepției de nelegalitate a instanțelor de drept comun se asigură într-o manieră mai eficientă realizarea dreptului la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, drept consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție, practica judiciară demonstrând că vechea regulă de competență în materie nu servea celerității procesului, în ciuda termenelor scurte prevăzute în Legea nr. 554/2004.

29. Referitor la criticile de neconstituționalitate formulate în Dosarul nr. 2.912D/20017, autorul excepției arată că legiuitorul a prevăzut în textul de lege criticat că instanța competentă se pronunță asupra excepției de nelegalitate fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză, fără a preciza însă condițiile în care aceasta poate distinge între cele două variante. În opinia autorului excepției, contrar art. 1 alin. (4) din Constituție, judecătorul este obligat să stabilească, prin hotărârile pronunțate și în afara cadrului legal, regulile necesare pentru a se pronunța asupra excepției de nelegalitate cu care a fost investit.

30. Față de această susținere, prin Decizia nr. 714 din 20 noiembrie 2018 și Decizia nr. 111 din 8 martie 2018, precitate, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 235 teza a doua din Codul de procedură civilă, încheierile interlocutorii sunt acele încheieri prin care, fără a se hotărî fondul procesului, se soluționează excepții procesuale, incidente procedurale ori alte chestiuni litigioase.

31. Prin Decizia nr. 241 din 10 mai 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 13 iunie 2005, Curtea a statuat că prin interpretarea și aplicarea de către instanță a textelor de lege nu se realizează un „transfer” de competență din sfera puterii legislative în sfera puterii executive și judecătorești. Așadar, în interesul bunei administrări a justiției, judecătorul cauzei poate aprecia asupra modului în care va soluționa excepția de nelegalitate, fie prin încheiere interlocutorie, atunci când situația de fapt și de drept este clar determinată, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză, atunci când pentru soluționarea excepției sunt administrate aceleași dovezi ca și cele pentru soluționarea fondului cauzei.

32. De altfel, Curtea a reținut că, prin critica formulată de autorul excepției, sunt vizate aspecte ce țin de procedura de judecată, pe care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul are competența de a o stabili, în așa fel încât să nu afecteze accesul liber la justiție, dreptul la apărare ori să creeze discriminări între diferite categorii de persoane.

33. Cât privește critica potrivit căreia părțile nu cunosc modalitatea în care pot ataca cu recurs hotărârea, ceea ce face ca accesul lor la justiție, pentru exercitarea căii de atac prevăzute de lege, să fie limitat, Curtea a reținut că, potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare.

34. Curtea nu a reținut nici critica potrivit căreia invocarea excepției de nelegalitate în calea de atac și soluționarea acesteia printr-o hotărâre judecătorească definitivă golesc de conținut norma constituțională prevăzută de art. 129 privind folosirea căilor de atac. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că legiuitorul are îndreptățirea constituțională de a considera materia contenciosului administrativ ca fiind una aparte, cu reguli specifice, inclusiv în ceea ce privește stabilirea căilor de atac. De asemenea, Curtea a observat că, în materia

contenciosului administrativ, spre deosebire de dreptul comun, unde hotărârile pronunțate în prima instanță pot fi atacate cu apel, cu toate consecințele care decurg din aceasta, [...] potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, legiuitorul a optat pentru menținerea căii de atac a recursului, și nu pentru înlocuirea acestuia cu calea de atac a apelului. În lumina noului Cod de procedură civilă, recursul în materia contenciosului administrativ este esențialmente diferit de recursul exercitat în această materie în vechea reglementare, care permitea, de principiu, examinarea cauzei sub toate aspectele, pe calea recursului. Așadar, ca urmare a acestei excluderi, hotărârile primei instanțe date în litigiile de contencios administrativ rămân a fi supuse în continuare recursului (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 747 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 6 februarie 2015, paragraful 23, sau Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, paragraful 46).

35. De asemenea, prin Decizia nr. 679 din 5 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 16 iunie 2009, și Decizia nr. 549 din 15 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 9 iunie 2008, referitoare la dispozițiile art. 20 din Legea nr. 554/2004, cu denumirea marginală „Recursul”, instanța de control constituțional a reținut că dispozițiile art. 129 din Constituție conțin precizarea esențială potrivit căreia hotărârile instanțelor pot fi atacate de Ministerul Public sau de părțile interesate, în condițiile legii. În plus, art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală oferă legiuitorului dreptul de a legifera cu privire la acest aspect; de aici se desprinde concluzia că nimic nu împiedică edictarea unei soluții legislative ca cea cuprinsă în textul de lege criticat. De altfel, această opțiune a legiuitorului a fost impusă de exigența soluționării cu celeritate a procesului dedus judecătii, aceasta fiind una dintre caracteristicile acțiunii în contencios administrativ.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de PFA Man I. Ioan — consilier juridic în Dosarul nr. 13.377/211/2014* al Tribunalului Cluj — Secția civilă și de Ministerul Afacerilor Interne în Dosarul nr. 494/95/2013* al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția civilă și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2019.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**

36. De altfel, prin Decizia nr. 36 din 7 noiembrie 2016 referitoare la pronunțarea unei hotărâri prealabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 7 februarie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 4.225/117/2014* și, în consecință, a stabilit că „dispozițiile art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, permit invocarea excepției de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual, direct în recurs”. Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că lipsa unei căi de atac împotriva hotărârii prin care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate, în situația în care excepția de nelegalitate a fost ridicată pentru prima dată în recurs, nu reprezintă un impediment pentru invocarea acesteia direct, în calea de atac a recursului. De asemenea, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 1.682 din 17 decembrie 2009, s-a pronunțat cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 4 alin. (1) teza a treia din Legea nr. 554/2004, în forma nemodificată prin Legea nr. 76/2012, respingând ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate. S-a reținut că invocarea excepției de nelegalitate a unui act administrativ cu caracter individual, în timpul soluționării litigiului ajuns deja în recurs, nu pune probleme de constituționalitate, deoarece partea interesată are dreptul de a introduce o acțiune directă prin care să solicite verificarea legalității actului administrativ respectiv, cu suspendarea consecutivă a soluționării litigiului principal. Raționamentul este asemănător și în cazul noii reglementări, când excepția de nelegalitate este soluționată chiar de către instanța de recurs, aceasta pronunțându-se mai întâi asupra excepției de nelegalitate a actului administrativ individual, după care va soluționa fondul litigiului.

37. În raport cu aceste considerente, Curtea a reținut că dispozițiile art. 53 din Constituție nu au incidență în cauză.

38. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea domnului Gheorghe Sârbu în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției pentru Agenda Digitală a României**

Având în vedere propunerea Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, formulată prin Adresa nr. 4.185 din 3 octombrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/16.850/T.G. din 3 octombrie 2019,

în temeiul art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.132/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției pentru Agenda Digitală a României, precum și de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 548/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Gheorghe Sârbu se numește în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției pentru Agenda Digitală a României.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Toni Greblă

București, 14 octombrie 2019.

Nr. 257.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Dantes Nicolae Bratu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați**

Având în vedere Adresa Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați nr. 3.783 din 9 octombrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/17.157/T.G. din 9 octombrie 2019, precum și Nota nr. 3.640 din 1 octombrie 2019 formulată de domnul Dantes Nicolae Bratu,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data de 18 octombrie 2019 încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Dantes Nicolae Bratu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați.

(2) Domnul Dantes Nicolae Bratu predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Toni Greblă

București, 14 octombrie 2019.

Nr. 258.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI, COMERȚ ȘI ANTREPRENORAT

ORDIN

pentru modificarea Ordinului ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat nr. 1.229/2019 privind aprobarea Schemei de ajutor de *minimis* prevăzute în cadrul Programului UNCTAD/EMPRETEC — România pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

Având în vedere:

- dispozițiile Legii bugetului de stat pe anul 2019 nr. 50/2019, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- Referatul de aprobare nr. 94.310/DĂPIMM din 18 septembrie 2019, în temeiul prevederilor art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat nr. 1.229/2019 privind aprobarea Schemei de ajutor de *minimis* prevăzute în cadrul Programului UNCTAD/EMPRETEC — România pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 și 683 bis din 19 august 2019, se modifică după cum urmează:

1. În tot cuprinsul ordinului, sintagma „Schemă de ajutor de *minimis* prevăzută în cadrul Programului UNCTAD/EMPRETEC — România pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii” se înlocuiește cu sintagma „Procedura de implementare a Programului UNCTAD/EMPRETEC — România pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii”.

2. În anexă, punctul 5 va avea următorul cuprins:

„5. Selecția participanților în cadrul programului

Pentru workshopurile organizate în cadrul programului, verificarea participanților se va face în ordinea înscrierii în program, după cum urmează:

— etapa I — verificarea condițiilor de eligibilitate conform

pct. 4 de către AIMMAIPE;

— etapa II — interviu organizat de către trainerii certificați UNCTAD.

Aplicanții vor fi notificați prin telefon și e-mail de rezultatul evaluării: admis sau respins, în urma parcurgerii etapei I și II;

3. Anexa nr. 3 la procedură va avea următorul cuprins:

În cazul respingerii, aplicanții vor fi informați asupra motivelor de respingere de către trainerii certificați UNCTAD sau AIMMAIPE, după caz. Lista solicitanților admiși și a celor respinși însoțită de motivele de respingere vor fi transmise către AIMMAIPE organizator de către trainerii certificați UNCTAD cel târziu cu 3 zile lucrătoare înainte de începerea workshopului, în vederea publicării pe site-ul www.aippimm.ro.

În conformitate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care solicitantul se consideră vătămat într-un drept al său sau într-un interes legitim prin primirea scrisorii de respingere de la echipele de verificare, acesta are dreptul de a urma procedura prevăzută în aceste situații.

Solicitantul poate formula o contestație la AIMMAIPE în termen de 10 zile calendaristice de la data primirii scrisorii de respingere pentru neîndeplinirea condițiilor de eligibilitate.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

— datele de identificare ale solicitantului;

— obiectul contestației;

— motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația;

— dovezile pe care se întemeiază;

— semnătura reprezentantului legal.”

*ANEXA Nr. 3
la procedură*

ANGAJAMENT

Subsemnatul/Subsemnata, domiciliat(ă) în, identificat(ă) cu B.I./C.I. seria nr., eliberat(ă) de la data de, administrator/asociat al Societății, cu sediul în, mă oblig prin prezentul angajament să nu permit și să nu facilitez folosirea de către terți a datelor referitoare la nume, brand, metodologie, logo și material de training folosite în cadrul workshopurilor EMPRETEC. În cazul în care, fără motive întemeiate, renunț să particip la atelierul EMPRETEC în cursul celor nouă zile de workshop, înțeleg că nu voi mai avea dreptul de a aplica la niciun program național derulat de către MMACA pe o perioadă de trei ani.”

Art. II. — Direcția de antreprenoriat și programe pentru IMM din cadrul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, precum și agențiile teritoriale pentru întreprinderi mici și mijlocii, atragere de investiții și promovare

a exportului vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I .

Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat,
Ștefan-Radu Oprea

București, 7 octombrie 2019.
Nr. 1.439.

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

ORDIN**privind modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare
a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018,
aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017**

Văzând Referatul de aprobare nr. DG 1.516 din 4.10.2019 al directorului general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,

având în vedere art. 51 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea Guvernului nr. 155/2017 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2017 și 2018, cu modificările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 440/2019 pentru prelungirea termenului de aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 155/2017 privind aprobarea programelor naționale de sănătate pentru anii 2017 și 2018 și pentru modificarea secțiunii A din anexa la aceasta,

în temeiul art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emite următorul ordin:

Art. I. — Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 245/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 și 224 bis din 31 martie 2017,

cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul VIII, tabelul „Creditele bugetare și de angajament aferente programelor naționale de sănătate curative pentru anul 2019” se modifică și va avea următorul cuprins:

„Creditele bugetare și de angajament aferente programelor naționale de sănătate curative pentru anul 2019

(mii lei)

Denumire program de sănătate	Credite de angajament an 2019	Credite bugetare an 2019
Programul național de oncologie, din care:	1.902.712,00	1.902.712,00
Subprogramul de tratament medicamentos al bolnavilor cu afecțiuni oncologice (adulti și copii)*	1.619.243,00	1.619.243,00
Subprogramul de monitorizare a evoluției bolii la pacienții cu afecțiuni oncologice prin PET — CT	39.658,00	39.658,00
Subprogramul de reconstrucție mamară după afecțiuni oncologice prin endoprotezare	500,00	500,00
Subprogramul de diagnostic și de monitorizare a bolii reziduale a bolnavilor cu leucemie acută prin imunofenotipare, examen citogenetic și/sau FISH și examen de biologie moleculară la copii și adulți	3.455,00	3.455,00
Subprogramul de radioterapie a bolnavilor cu afecțiuni oncologice realizată în regim de spitalizare de zi (adulti și copii)	239.760,00	239.760,00
Subprogramul de diagnostic genetic al tumorilor solide maligne (sarcom Ewing și neuroblastom) la copii și adulți	96,00	96,00
Programul național de diabet zaharat	1.589.905,00	1.594.905,00
Programul național de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană	53.801,00	53.801,00
Programul național de tratament pentru boli rare*	277.327,00	272.327,00
Programul național de tratament al bolilor neurologice*	170.928,00	170.928,00
Programul național de tratament al hemofiliei și talasemiei	159.046,00	159.046,00
Programul național de tratament al surdității prin proteze auditive implantabile (implant cohlear și proteze auditive)	22.457,00	22.457,00
Programul național de boli endocrine	2.372,00	2.372,00
Programul național de ortopedie	98.285,00	98.285,00

*) Sumele nu includ valoarea creditelor de angajament și bugetare aferente contractelor cost-volum. Valoarea acestora este prevăzută distinct.

Denumire program de sănătate	Credite de angajament an 2019	Credite bugetare an 2019
Programul național de terapie intensivă a insuficienței hepatice	822,00	822,00
Programul național de boli cardiovasculare	171.859,00	171.859,00
Programul național de sănătate mintală	1.988,00	1.988,00
Programul național de diagnostic și tratament cu ajutorul aparaturii de înaltă performanță, din care:	28.051,00	28.051,00
Subprogramul de radiologie intervențională	18.873,00	18.873,00
Subprogramul de diagnostic și tratament al epilepsiei rezistente la tratamentul medicamentos	8.131,00	7.906,00
Subprogramul de tratament al hidrocefaliei congenitale sau dobândite la copil	322,00	361,00
Subprogramul de tratament al durerii neuropate prin implant de neurostimulator medular	725,00	911,00
Programul național de suplere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică	1.145.067,00	1.145.067,00
Total	5.624.620,00	5.624.620,00
Cost volum	793.404,00	713.404,00
Total general	6.418.024,00	6.338.024,00

2. La capitolul IX, titlul „Programul național de boli cardiovasculare”, subtitlul „Unități care derulează programul”, la punctul 1), după litera x) se introduce o nouă literă, litera y), cu următorul cuprins:

„y) Spitalul Județean de Urgență „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava.”

3. La capitolul IX, titlul „Programul național de tratament pentru boli rare”, subtitlul „Unități care derulează programul”, la punctul 8), după litera p) se introduce o nouă literă, litera q), cu următorul cuprins:

„q) Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Vasile Ciurchea

București, 7 octombrie 2019.
Nr. 898.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

